

Učebné osnovy pre 1. roč. nižšieho sekundárneho umeleckého vzdelávania

Hra na akordeóne

Názov predmetu	Hra na akordeóne
Ročník	Prvý
Časový rozsah výučby	1,5 hodiny týždenne
Učebný plán	č. 4
Stupeň vzdelania	ISCED 2B – nižšie sekundárne umelecké vzdelávanie
Názov ŠVP	Štátny vzdelávací program ZUŠ v SR
Názov ŠkVP	Školský vzdelávací program ZUŠ, Štefánikova 20, Michalovce, Iskrenie talentov
Forma štúdia	denná
Vyučovacý jazyk	slovenský
Spracoval	Mária Nováková
Koordinátor ŠkVP	Jozef Kolesár
Schválené dňa	27.júna 2013

Charakteristika vyučovacieho predmetu

Absolvent primárneho umeleckého vzdelania rozširuje svoje základné hudobno - teoretické vedomosti a rozvíja praktické zručnosti v hre na nástroj. Buduje si pestrý hudobný repertoár zo skladieb z rôznych štýlových období, rôznych národov či národností svojej krajiny. Realizuje sa nielen v sólovej hre, ale i v komornej a v súborovej hre. Svoju prácu prezentuje na koncertoch, súťažiach a mimoškolských príležitostných akciách.

Ciele vyučovacieho predmetu

Všeobecné ciele vzdelávania:

- ovplyvňovať a formovať vývoj vkusu u detí
- vzdelávať a rozširovať obzor žiakov v oblasti umeleckej i komunikačno - ľudskej
- rozvíjať spoluprácu ZUŠ so ZŠ, umeleckými súbormi v meste

Všeobecné ciele vyučovacieho predmetu:

- upevňovať a prehľbovať základné princípy akordeónovej hry
- podporovať samostatnosť v príprave na hodinu
- podnecovať záujem o rôznorodú hudbu

Inštitucionálne ciele:

- podporovať osobnostný aktívny prístup žiaka k umeniu , k nástroju , k hre na akordeón
- prehľbovať , kultivovať a zvyšovať technickú , prednesovú ale i pamäťovú zložku hudobného rozvoja žiaka

Kognitívne ciele:

- využívať poznatky z histórie , hudobnej náuky pri štúdiu skladieb
- analyzovať stavbu skladieb , prípadne jej časti, po harmonickej a formovej stránke
- viesť žiaka k spolupráci pri tvorbe prstokladu
- rozvíjať pamäťovú zložku profilu žiaka
- posúdiť slovnou kvalitou svojej hry, používania výrazových prostriedkov

Psychomotorické ciele :

- upevňovať správne držanie a návyky pri hre na veľkom nástroji
- samostatne odhadnúť tempo, dynamiku skladby
- porovnávať interpretáciu jednej skladby v prevedení žiaka, či učiteľa
- vymieňať mech podľa členenia melodickú línie
- zvyšovať technickú zložku na nástroji
- interpretovať základné melodické ozdoby – príraz, obal, trilok
- hrať bez zrakovej kontroly
- uvoľňovať motorický aparát pri hraní

Afektívne ciele:

- zodpovedať za prípravu svojho partu v súborovej hre
- podriaďiť a zapojiť svoj part do výstavby hudobného diela
- akceptovať rôznorodé skladby k naštudovaniu
- kultivovať prednesovú stránku hry
- rozvíjať predstavivosť žiaka
- slovnou formulovať charakter skladby , pocity, ktoré vyvoláva

Stratégie vyučovania

Pre dosiahnutie vyučovacieho cieľa vyberáme adekvátne formy a metódy, ktoré podporia samostatnosť a aktivitu žiaka pri učení, rozvíjajú jeho predstavivosť, zručnosť, i pozitívny vzťah k nástroju, k hudbe.

1. Sociálno-komunikačné spôsobilosti

- vyjadrovať sa verbálne, výstižne, primerane veku

- dokázať sústredene pracovať so skladbou,

2. Spôsobilosť v oblasti matematického a prírodovedného myslenia

- uplatňovať logiku pri rozbere hudobnej skladby;
- hľadať vlastné varianty riešenia;

3. Spôsobilosti v oblasti informačnej a komunikačnej technológie

- využívať internet ako informačný zdroj
- využiť možnosti elektrofonického nástroja

4. Spôsobilosť učiť sa učiť sa

- pestovať logické myslenie
- pripravovať sa systematicky a efektívne na hodiny
- využívať poznatky aj iných činnostiach

5. Spôsobilosť riešiť problémy

- vedieť vyjadriť sa, sformulovať problém;
- hľadať vlastné riešenia
- korigovať nesprávne riešenia
- učiť sa byť empatický, ale aj asertívny.

6. osobné, sociálne a občianske spôsobilosti

- uvedomovať si svoje práva a povinnosti v škole i mimo nej
- podieľať sa na vytváraní kladnej sociálno-emočnej klímy v kolektíve

7. spôsobilosť vnímať a chápať kultúru a vyjadrovať sa nástrojmi kultúry

- zaujímať sa o kultúru v svojom okolí
- zapájať sa do kultúrneho diania na adekvátnej úrovni

Stratégia vyučovania

Pri vyučovaní sa budú využívať nasledovné metódy a formy vyučovania:

Metódy: motivačné, expozičné, fixačné, imitáciu, metódu individuálneho prístupu...

Formy: individuálna práca na hodine, spoločná hra, spoločná analýza výkonov na koncerte, domáca príprava.

Učebné zdroje:

Učebným zdrojom je zápis skladieb v knižnom vydaní v školskej knižnici alebo na internetovej stránke s dostupným notovým materiálom.

J. B. Duvernoy: Výber etud op. 276

J.S. Bach: Knižička skladieb pre A.M. Bachovú

Š. Eperješi: Zborník viac - hlasných skladieb III .

Klasické sonatíny a rondá HR 81

P. Bagin : Malá suita

D. Harvan: Slovenské ľudové piesne

G. Miesner: 20 standard Hits

Výber zo zbierok maďarskej , českej, nemeckej, ruskej literatúry.

Tematický celok	KOMPETENCIE OBSAHOVÉ ŠTANDARDY	Výkonové štandardy	Kritéria, metódy a prostriedky hodnotenia	Medzipredmetové vzťahy
Hudobno-teoretické poznatky	<p>Učiť žiaka:</p> <ul style="list-style-type: none"> - aplikovať dané poznatky v nástrojovej hre - sú oboznámení s formovou výstavbou skladby - pracujú so sluchovou predstavou skladby 	<p>Žiak vie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - aplikovať notový zápis v hre - používať T,S,D v harmonizácii, obohatiť o vedľajšie harmonické stupne - využívať dynamické a tempové označenia 	<p>Žiak vedel:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pohotovo čítať a následne aplikovať notový zápis v hre - plynule hrať danú stupnicu - správne určiť harmonické funkcie v piesni - správne tvoriť dynamiku a odhadnúť tempo 	<p>Hudobná náuka, ľudová hudba, komorná hra, orchestrálna hra</p> <p>Hudobná náuka, ľudová hudba</p> <p>Hudobná náuka, komorná hra, ľud. hudba</p>
Prstová artikulácia	<ul style="list-style-type: none"> - hrať stupnice cez dve oktávy – pasážová technika - ovládať hru v terciách a sextách - hrať zložitejšie rytmické útvary - učiť zásadám vhodného tvorenia prstokladu 	<ul style="list-style-type: none"> - plynule hrať stupnicu cez dve oktávy - 4-hlasný durový a molový kvintakord a jeho obraty harmonicky a melodicky obidvoma rukami spolu. - aplikovať hru v terciách v sextách, v akordoch - tvoriť logický prstoklad v skladbe 	<ul style="list-style-type: none"> - v primeranom tempe hrať danú stupnicu - zahrať tercie a sexty v primeranej náročnosti - demonštrovať v hre dané rytmické útvary - vytvoriť vhodný prstoklad v danej skladbe 	<p>Hudobná náuka</p> <p>Hudobná náuka, ľud. hudba, improvizácia</p> <p>Hud. náuka, ľud. hudba, Ľudová hudba</p>
Mechová artikulácia	<ul style="list-style-type: none"> - zvyšovať náročnosť na uvedomelú tvorbu tónu - vedieť aplikovať dynamiku a agogiku 	<ul style="list-style-type: none"> - tvoriť mäkký, rovný a ostrý tón, - vhodne ukončovať tóny- mäkké, rovné, ostré ukončenie - pohotovo tvoriť dynamiku a agogiku v 	<ul style="list-style-type: none"> - tvoriť a ukončovať tón - adekvátne aplikovať dynamiku v skladbe 	<p>Ľudová hudba</p> <p>Komorná hra, ľudová hudba</p>

	<p>v skladbe</p> <ul style="list-style-type: none"> - určovať miesto vhodnej výmeny mechu 	<p>skladbe</p> <ul style="list-style-type: none"> - určovať výmenu mechu na základe frázovania 	<ul style="list-style-type: none"> - logicky nájsť miesto výmeny mechu 	<p>Komorná hra, ľudová hudba</p>
Základy polyfónnej hry	<ul style="list-style-type: none"> - orientovať sa v základoch viachlasej hry - melodické ozdoby – príraz, nátril, mordent, skupinka - demonštrovať stupňovitú dynamiku - rozoznávať spôsoby hrania v polyfónii 	<ul style="list-style-type: none"> - sledovať líniu melódie v jednotlivých hlasoch - hrať- trilok, príraz, skupinku, obal - aplikovať stupňovitú dynamiku v hre - tvoriť nonlegato a legato v polyfónii 	<ul style="list-style-type: none"> - rozlišovať jednotlivé melódie v hlasoch - demonštrovať dané melodické ozdoby - vytvárať v jednotlivých stupňoch dynamické odlišnosti - interpretovať nonlegato, legato v skladbe 	<p>Komorná hra</p> <p>Komorná hra, ľudová hudba</p> <p>Komorná hra</p> <p>Komorná hra</p>
Harmonizácia ľudovej piesne	<ul style="list-style-type: none"> - orientovať sa v melodickej časti basového hmatníka - používať dané pravidlá tvorenia harmónie 	<ul style="list-style-type: none"> - preukázať vedomosti o basoch v základnom a terciovom rade na SB - priradovať harmonické funkcie k tónom melódie- T,S,D prípadne i vedľajšie akordy 	<ul style="list-style-type: none"> - pohotovo hrať basovú líniu v polyfónnej skladbe - vytvoriť harmóniu k ľudovej piesni 	<p>Komorná hra</p> <p>Ľudová hudba, spev Hudobná náuka</p>